

Sygn. akt VU 428/16

POSTANOWIENIE

Dnia 2 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SO Dorota Krawczyk

Protokolant: p.o. asyst. sędz. Anna Kubicz

po rozpoznaniu w dniu 2 listopada 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 25 kwietnia 2016 roku Nr (...) - (...)

postanawia:

odrzuć odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 25 marca 2016 roku wnioskodawca M. W. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z wnioskiem o ponowne przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia.

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy M. W. przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 5 maja 2016 roku M. W. wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury i zaliczenie zarobków z dwóch zakładów pracy za rok 1972, podnosząc, że za rok 1972 ma uwzględnione zarobki tylko za pół roku z jednego zakładu, podczas gdy pracował do dnia 30 czerwca 1972 roku w Przedsiębiorstwie (...), a od dnia 6 lipca 1972 roku w Przedsiębiorstwie (...) B. Oddział (...) (...) P..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie, wskazując, że sprawa została prawomocnie osądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 17 października 2007 roku w sprawie sygn. akt V U 2260/06.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca w dniu 20 sierpnia 2002 roku złożył wniosek o emeryturę.

(dowód: wniosek emerytalny – k. 1 - 3 akt ZUS V)

Decyzją z dnia 9 września 2002 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 8 września 2002 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

(dowód: decyzja z dnia 9 września 2002 roku, k. 13-14 akt ZUS V)

W dniu 17 września 2002 roku wnioskodawca złożył wniosek o ponowne przeliczenie emerytury i zaliczenie mu okresu od dnia 22 sierpnia 1961 roku do dnia 29 października 1962 roku z uwagi na pracę wykonywaną w (...).

(dowód: wniosek k. 27 akt ZUS V)

Decyzją z dnia 2 października 2002 roku ZUS przyznał zwiększenie świadczenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od dnia 8 września 2002 roku.

(dowód: decyzja k. 33 akt ZUS V)

Decyzją z dnia 27 września 2006 roku ZUS wobec stwierdzenia, że dotychczas wypłacane świadczenie ustalono od błędnej podstawy wymiaru przeliczył ponownie od dnia 1 października 2006 roku tj. od najbliższego terminu płatności emeryturę.

(dowód: decyzja k. 72 akt ZUS V)

Decyzją z dnia 28 września 2006 roku organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku M. W. z dnia 11 sierpnia 2006 roku ponownie przeliczył emeryturę od dnia 1 sierpnia 2003 roku tj. za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek.

(dowód: decyzja k. 85 akt ZUS V)

Od powyższej decyzji skarżący M. W. złożył odwołanie.

(dowody: odwołanie k. 2 akt ZUS VI, odpowiedź na odwołanie k. 1 akt ZUS VI)

Na skutek rozpoznania powyższego odwołania prawomocnym wyrokiem z dnia 17 października 2007 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie sygn. akt V U 2260/06 zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 28 września 2003 roku sygn. (...) w ten sposób, że przyznał M. W. prawo do emerytury w kwocie 1.625,81 zł od dnia 1 maja 2007 roku.

Sąd Okręgowy uwzględniając zatrudnienie i zarobki M. W. w całym roku 1972 (czyli również w okresie wskazanym w analizowanym odwołaniu), a mianowicie fakt zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od 01.01.1972 roku do 30.06.1972 roku w Przedsiębiorstwie (...) a od 6 lipca 1972 roku do 30 kwietnia 1992 roku w Przedsiębiorstwie (...) B. Oddział (...) (...) P.. ustalił wysokość emerytury na kwotę 1.625,81 zł

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 17 października 2007 roku sygn. akt V U 2260/06 k. 54 akt sprawy V U 2260/06, akta ubezpieczeniowe)

Decyzją z dnia 12 lutego 2008 roku ZUS wykonując powyższy wyrok przeliczył emeryturę wnioskodawcy od dnia 1 maja 2007 roku, zgodnie z treścią wyroku.

(dowód: decyzja k. 97 akt ZUS V)

Skarżący złożył w dniu 22 stycznia 2016 roku wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego.

(dowód: wniosek k. 107-108 akt ZUS V)

Decyzją z dnia 21 marca 2016 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

(dowód: decyzja k. 116 akt ZUS V)

W dniu 14 kwietnia 2016 roku odwołujący ponownie złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury.

(dowód: wniosek k. 48 akt ZUS VI)

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2016 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia. Wskazał, że zgodnie z treścią art. 114 ustęp 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Z uwagi na to, że wnioskodawca nie przedłożył nowych dowodów i nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, brak było podstaw do ponownego przeliczenia emerytury.

(dowód: decyzja k. 49 akt ZUS VI)

Od powyższej decyzji skarżący złożył odwołanie. W odwołaniu powołał się **jedynie** na fakt nie zaliczenia mu przez ZUS całego okresu zatrudnienia w 1972 roku a jedynie zatrudnienie przez połowę roku w jednym zakładzie pracy. Podnosił, że w roku 1972 pracował w dwóch zakładach pracy zakładach, w jednym w okresie od 01 stycznia 1972 roku do 30 czerwca 1972 roku a w drugim od 6 lipca 1972 roku do końca roku i dalej. Podnosił, że dokumenty potwierdzające zarobki zostały złożone w ZUS w kwietniu 2007 roku.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego odrzucenie.

(dowody: odwołanie k. 3 akt sprawy, odpowiedź na odwołanie k. 4-5 akt sprawy)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 114 ustęp 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca składając do organu rentowego ponowny wniosek o prawo do emerytury nie złożył nowych dowodów ani nie wskazał nowych okoliczności, które miałyby wpływ na jego prawo do świadczenia.

Należy wskazać, że okoliczności na które powołuje się skarżący w analizowanym odwołaniu były już w całości przedmiotem ustaleń faktycznych Sądu i analizy prawa materialnego w prawomocnym wyroku w sprawie sygn. akt V U 2260/06 zmieniającym zaskarżoną wówczas decyzję z dnia 28 września 2003 roku. Sąd w sprawie sygn. akt V U 2260/06 zmienił zaskarżoną wówczas decyzję z dnia 28 września 2003 roku w ten sposób, że przyznał M. W. prawo do emerytury w kwocie 1.625,81 zł od dnia 1 maja 2007 roku.

Mając powyższe na uwadze należy rozważyć czy w przedmiotowej sprawie nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej.

Stosownie do treści art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi osobami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona czyli zachodzi powaga rzeczy osądzonej. Przepis ten - zarówno z punktu widzenia przesłanki *lis pendens*, jak i *res iudicata* - powinien być wykładany i stosowany w powiązaniu z art. 366 k.p.c., który reguluje zakres powagi rzeczy osądzonej stanowiąc, że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. O wystąpieniu stanu powagi rzeczy osądzonej rozstrzyga tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz tożsamość stron (tak postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 26 stycznia 2012r. I UK 301/11). Z powagą rzeczy osądzonej mamy zatem do czynienia wówczas, gdy zapadło już prawomocne rozstrzygnięcie dotyczące tego samego przedmiotu postępowania, które toczyło się między tymi samymi stronami. Wprawdzie generalnie przyjmuje się, że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wyrok nie ma powagi rzeczy osądzonej, jeżeli dotyczy odmowy przyznania

świadczenia z ubezpieczenia społecznego, a po jego uprawomocnieniu się organ rentowy wydał nową decyzję, opartą na **nowych dowodach** mających wpływ na ujawnienie rzeczywistego stanu faktycznego i jego prawidłową ocenę, gdyż wydanie nowej decyzji uprawnia ubezpieczonego do złożenia od niej odwołania i zobowiązuje sąd do sprawdzenia jej prawidłowości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1984 r., III URN 131/83, OSNCP 1984 nr 10, poz. 177; uchwałę z dnia 3 października 1996 r., II UZP 18/96, OSNAPiUS 1997 nr 7, poz. 117, a poprzednio uchwałę z dnia 20 września 1978 r., II UZP 7/78, OSNCP 1979 nr 3, poz. 48 oraz wyrok z dnia 8 października 1986 r., II URN 182/86, OSNCP 1987 nr 12, poz. 212). Wydanie przez organ rentowy nowej decyzji, także co do świadczenia będącego przedmiotem wcześniejszej decyzji i postępowania wcześniej zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu wszczętego w wyniku wniesienia od niej odwołania - co do zasady - uprawnia ubiegającego się o świadczenie do wniesienia kolejnego odwołania do sądu a wszczęta w ten sposób sprawa cywilna nie jest sprawą o to samo świadczenie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 KPC (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 lutego 2007 r., I UK 266/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 79 oraz z dnia 21 maja 2008 r., I UK 370/07). Dotyczy to również tak zwanej decyzji wykonawczej, czyli decyzji co do świadczenia będącego przedmiotem wcześniejszej decyzji i postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2010 r., II BU 4/10) oraz decyzji organu rentowego odmawiającej ponownego ustalenia prawa do świadczenia na podstawie wniosku złożonego po uprawomocnieniu się wyroku oddalającego poprzednie odwołanie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2009 r., III UK 100/08, OSNP 2011 nr 1-2, poz. 24; OSP 2011 nr 5, poz. 53, z glosą R. Babińskiej-Góreckiej).

Nie oznacza to jednak, że w sprawie z zakresu ubezpieczenia powaga rzeczy osądzonej nigdy nie ma miejsca. Wszczynające postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych odwołanie od decyzji organu rentowego pełni rolę pozwu, stąd też w sytuacji, gdy o to samo roszczenie między tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona, sąd powinien odwołanie odrzucić na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 KPC (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 1998 roku w sprawie II UKN 105/98, OSNP 1999/16/529). O tożsamości przedmiotu sporu świadczy nie tylko tożsamość żądania zawarta w poszczególnych wnioskach skierowanych do organu rentowego, ale także stan faktyczny i prawny, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy w poprzednim postępowaniu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 1998 r., II UKN 105/98, OSNAPiUS 1999 nr 16, poz. 529).

Przedmiotem sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych jest wprawdzie kontrola decyzji organu rentowego, ale w istocie nie tyle chodzi o tę decyzję, co o ocenę prawidłowości rozstrzygnięcia organu rentowego w zakresie ustalenia prawa do świadczenia z ubezpieczeń społecznych. Powaga rzeczy osądzonej dotyczy więc tych orzeczeń sądów ubezpieczeń społecznych, których podstawa faktyczna nie może ulec zmianie lub gdy odwołanie od decyzji organu rentowego zostało oddalone po stwierdzeniu niespełnienia prawnych warunków do świadczenia wymaganych przed wydaniem decyzji będącej przedmiotem postępowania sądowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2005 r., II UK 61/05, OSNP 2006 nr 23-24, poz. 371 oraz wyrok z dnia 14 maja 2009 r., II UK 211/08, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 26 kwietnia 2006 r., III AUA 3303/04 i postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 października 2006 r., III AUA 842/06, OSA 2007 nr 10, poz. 17).

Zaskarżoną decyzją, od której ubezpieczony wniósł odwołanie w rozpoznawanej sprawie, odmówiono mu prawa do ponownego przeliczenia emerytury z uwagi na wcześniejsze uwzględnienie za cały rok 1972 zarobków dwóch zakładach pracy w łącznej wysokości 45.106,00 zł, co zostało objęte kontrolą sądu ubezpieczeń społecznych w sprawie sygn. akt V U 2260/06 zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 17 października 2007 roku. Przedmiotem sporu w poprzedniej sprawie było ustalenie, czy zostały spełnione przesłanki do zmiany zaskarżonej decyzji z dnia 28 września 2006 roku i przeliczenia świadczenia wnioskodawcy z uwzględnieniem zarobków w całym roku 1972 roku. Spór ten został prawomocnie merytorycznie rozstrzygnięty przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie sygn. akt V U 2260/06, co oznacza niedopuszczalność czynienia ponownych ustaleń przez Sąd w niniejszej sprawie.

Biorąc zatem pod uwagę, że w przedmiotowej sprawie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, Sąd Okręgowy na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. odrzucił odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 25 kwietnia 2016 roku jako niedopuszczalne.